

Esminiai Vidaus tarnybos statuto įstatymo projekto pakeitimai

Tęsiame Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo teisininkų parengtų pareigūnams svarbių įstatymų projektų apžvalgų ciklą.

2017 m. birželio 20 d. registruotas, bet dar Seimui nepateiktas, Vidaus tarnybos statuto 10, 11, 22, 25, 26, 28, 30, 37, 38, 39, 44, 47, 60 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Projektu siekiama įgyvendinti Programą 1000, patobulinti darbo laiko reguliavimą vidaus tarnybos pareigūnams bei, keik tai įmanoma, pritaikyti arba kitaip reguliuoti kai kuriuos aspektus, aktualius įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos darbo kodeksui. Šio projekto svarstymas atidėtas iki Seimo rudens sesijos.

1. Vidaus tarnybos pareigūnų darbo užmokesčio didinimas

Galiojantis reglamentavimas

1. Būdas - vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareiginių darbo užmokesčio didinimas naudojant laikino pobūdžio priemones;
2. Pareiginių algų koeficientų didinimas sukelia didelį pareigūnų nepasitenkinimą;
3. Neigiamos taikomo būdo pasekmės: ribotas taikymo laikotarpis; užmokesčio „lubos“; nemotyvuojančios priemonės; poilsio laiko trūkumas; teisės aktų normų pažeidimai; priemonės parenkamos neobjektyviai.

Siūlomos darbo užmokesčio didinimo priemonės ir jų įgyvendinimas:

1. Būdas - vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareiginių algų koeficientų didinimas (koeficientai derinti darbo grupėje, kurioje dalyvavo profesinių sąjungų, vidaus tarnybos centrinių įstaigų ir Vidaus reikalų ministerijos atstovai);
2. Pareiginių algų koeficientų didinimas per 4 m.;
3. Pareiginių algų koeficientų didinimas vienodu dydžiu;
4. Pareiginių algų koeficientų didinimas visiems vidaus tarnybos pareigūnams;
5. Pereinamasis laikotarpis.

2. Darbo laiko reglamentavimas

Siūlomi pakeitimai: Darbo laiko norma ir suminė darbo laiko apskaita

1. Darbo laiko norma – 40 val.;
2. Nustatomi darbo laiko ribojimai, įskaitant viršvalandžius: 24 val. per darbo dieną (pamainą); 70 val. per kiekvieną 7 dienų laikotarpį, įskaitant viršvalandžius.
3. Suminė darbo laiko apskaita įvedama esant būtinybei užtikrinti tinkamą vidaus reikalų įstaigos vykdymą;
4. Sprendimą dėl suminės darbo laiko apskaitos taikymo priima vidaus reikalų įstaigos vadovas;
5. Suminės darbo laiko apskaitos trukmę tvirtina vidaus reikalų centrinės įstaigos vadovas.

6. Vidutinis darbo laikas, taikant suminę darbo laiko apskaitą, 48 val. per kiekvieną 7 d. laikotarpį įskaitant viršvalandžius (profesinė sąjunga siūlė numatyti 7 d. laikotarpį)

Siūlomi pakeitimai: viršvalandžiai

1. Naikinama bendra metinė viršvalandžių suma (*nutarta bendru nutarimu, dar derinama, ar nuostata neprieštarauja ES reglamentavimui*);
2. Pareigūnų, kurie dirba pagal suminę darbo laiko apskaitą, viršvalandžiais laikomas faktiškai darbas, kuris viršija nustatytą pamainos ar bendrą apskaitinio laikotarpio darbo laiko normą;
3. Galimybė pasirinkti viršvalandinio darbo kompensavimą laisvu laiku, lygiu 1,5 dirbto laiko.;
4. Viršvalandžiai galimi tik Vidaus tarnybos statuto 38 str. numatytais atvejais nurodžius ir įgaliotam asmeniui, kurie papildyti nauju punktu: kitais atvejais, kai būtina neatidėliotinai užtikrinti vidaus reikalų įstaigai įstatymuose nustatytų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimą (*Vadovybės apsaugos departamentui siekiui turėti neriboto darbo laiko savaitę profesinė sąjunga nepritaria*).
5. Viršvalandiniai darbai galimi be darbuotojo sutikimo, išskyrus socialiai labiau pažeidžiamas grupes: nėščios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios pareigūnės; pareigūnai, auginantys vaiką iki 3 m., vieni auginantys vaiką iki 14 m.; pareigūnai auginantys vieni neįgalų vaiką iki 18 m. arba slaugantys neįgalų asmenį.

Siūlomi pakeitimai: poilsio laikas

1. Minimali kasdienio nepertraukiamo poilsio trukmė – ne mažiau kaip 11 val. iš eilės;
2. Minimali savaitės nepertraukiamo poilsio trukmė – ne mažiau kaip 35 val. iš eilės;
3. Galimi nukrypimai, jei tai būtina įvykdyti tarnybinę užduotį;
4. Nukrypus nuo minimaliųjų poilsio reikalavimų, vadovas privalo užtikrinti, kad pareigūnui būtų suteiktas nustatytos trukmės poilsis, arba toks poilsis, kuris užtikrintų pareigūno sveikatos ir darbingumo atgavimą (*Valstybės sienos apsaugos tarnybos siūlymui profesinė sąjunga nepritaria*).

Siūlomi pakeitimai: budėjimas

1. Budėjimo laikas neįskaičiuojamas į darbo laiką;
  2. Išskiriamos budėjimo rūšys: budėjimas namuose; budėjimas iš anksto aptartoje vietoje; budėjimas įstaigoje.
  3. Apmokėjimas už budėjimą iš anksto aptartoje vietoje ar namie: priedas – 50 proc. nuo pareigūno vidutinio darbo užmokesčio;
- Apmokėjimas už budėjimą įstaigoje: priedas – kaip už viršvalandinį darbą arba pridedant prie kasmetinių atostogų.

3. Priemokų mokėjimas, skatinimas

Siūlomi pakeitimai: skatinimas

- 1.Nauja skatinimo priemonė - pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį, kuris turėjo reikšmės viešajam saugumui, įgyvendinant vidaus reikalų įstaigai nustatytus uždavinius – iki 2 pareiginių algų;
- 2.Nauja skatinimo priemonė galima, jei pareigūnas nebuvo skatintas už tą pačią veiklą pinigine išmoka;
- 3.Vyriausybei perduodama teisė nustatyti vienkartinių išmokų dydžius, kai atskleistos veikos, dėl kurių valstybei padaryta ar galėjo būti padaryta žala.

Siūlomi pakeitimai: priemokos

- 1.Galiojančiame Statute priemoka už laikiną kito pareigūnų funkcijų vykdymą;
- 2.Siūloma: priemoka už papildomų užduočių atlikimą, kai atliekamos pareigybės aprašyme nenustatytos funkcijos;
- 3.Būtinasis rašytinis pavedimas vykdyti tokias funkcijas.

4. Kiti pasiūlymai

Siūlomi pakeitimai

- 1.Siūloma laikinose pareigose eito laikotarpiu metu vertinimo būdu nustatytą pareiginės algos koeficientą perkelti kartu su pareigūnu ir gražinus į eitas pareigas, nustatyti tiek pakopų didesnį pareiginės algos koeficientą, kiek jis buvo padidėjęs einant pareigas laikinai;
- 2.Siūloma: tarnybinės veiklos vertinimo metu įvertinus pareigūną „labai gerai“, numatyta galimybė darbo užmokestį didinti ne nuosekliai, bet jį kilstelti per kelias pakopas;
- 3.Rezerve esantiems asmenims tarnybinės veiklos vertinimas neatliekamas vadovaujantis Vidaus tarnybos statuto nuostatomis.
- 4.Perkeliant į kitas pareigas tarnybinės veiklos vertinimo ar atrankos būdu, pareigūnui nustatoma didesnė pareiginė alga, tačiau negali būti nustatomas didesnis nei trečias pareiginės algos koeficientas, nei iki paskyrimo gauta alga.